

ΕΝΑ ΣΚΥΛΛΙ ΑΞΙΑΣ

Oύπολοχαγός Ντούμπωφ, ἀξιωματικός τοῦ πεζικοῦ, μεσόκοπος στὰ χρόνια, ἔπινε μὲ τὸν ἔφεδρο συνάδελφό του Κνάπτ.

—Ἐίνε ἔνα περίφημο ζώο, σοῦ λέω! Ἐλεγε δὲ Ντούμπωφ, δείχνωντας στὸν Κνάπτ τὴ σκύλλα του Μίρκα. Εἰν' ἔνα σκύλλι ἀξίας! Κύτταξε λίγο τὸ κεφάλι του! Τί ἀξίζει αὐτὸ τὸ κεφάλι;... "Ἐνας ἄνθρωπος ποὺ θάξερε ἀπὸ σκυλλιά, μονάχα γι' αὐτὸ τὸ κεφάλι, θάδινε τούλαχιστον διακόσια ρούθλια... Δέν τὸ πιστεύεις;..." "Ἄν εἰνε ἔτσι, δὲν καταλαβαίνεις τίποτε..."

—Καταλαβαίνω, μά... πῆγε νὰ πῆ δὲ Κνάπτ.

‘Ο Ντούμπωφ ὅμως δὲν τὸν ἀφῆσε νὰ τελειώσῃ τὴν φράσι του.

—Ἐίν' ἔνα σέττερ! εἶπε. "Ἐνα ἐγγλέζικο σέττερ καθαρόαιμο! Τρέχει... τρέχει σὰν ἀστραπή... καὶ μυρίζεται ἀπὸ χίλια μέτρα μακριά. Ξέρεις πόσο τὸ ἀγόρασα, δταν ἥταν κουταβάκι; 'Εκατὸν πενήντα ρούθλια! Εἰν' ἔνα σκύλλι καταπληκτικό!... Κατεργάρει Μίρκα!..." "Ἐλα δῶ! "Ἐλα δῶ, μικρούλα μου, ὀμυρφούλα μου..."

‘Ο Ντούμπωφ τράβηξε τὴ σκύλλα του κοντά του καὶ τὴν ἐφίλησε ἀνάμεσα στ' αὐτιά.

Συγχρόνως δάκρυα κύλησαν ἀπὸ τὰ μάτια του.

—Δὲν θὰ τὴν παραχωροῦσα μὲ κανένα τρόπο σὲ κανένα... Τὴν ὀμυρφή μου... τὴ λεθέντισσά μου... "Ε, μ' ἀγαπᾶς, Μίρκα; Μ' ἀγαπᾶς; "Ἐλα, κάτω τώρα! Φύγε!... φώναξε ἀξαφνα. Λερώνεις μὲ τὰ βρωμοπόδαρά σου τὴ στολή μου... Ναὶ Κνάπτ, ἔδωσα γι' αὐτὸ τὸ σκύλλι ἐκατὸν πενήντα ρούθλια, δταν ἥταν κουτάβι... Μὰ τὰ ἀξίζεις μὲ τὸ παραπάνω! Εἶνε κρίμα μόνο ποὺ δὲν μου μένει καιρός νὰ πάω κυνῆγι... Καὶ ξέρεις; "Ἐνα σκύλλι χαλάει ἄμμις δὲν κάνει τίποτε... Τὸ τάλαντό του χάνεται... Γι' αὐτὸν τὸν λόγο τὸ πουλάω... Ἀγόρασέ το, Κνάπτ!... Θὰ μ' εὐγνωμονήσεις σ' ὅλη σου τὴ ζωή... Νά, ἀν δὲν ἔχης πολλὰ χρήματα, σοῦ τὸ παραχωρῶ στὴ μισή του ἀξία... Πάρ' το γιὰ πενήντα ρούθλια!... Κλέψε με!"

—"Οχι, ἀγαπητέ μου... εἶπε δὲ Κνάπτς ἀναστενάζοντας. "Ἄν ἡ Μίρκα σου ἥταν σκύλλος, θὰ τὴν ἀγόρυζα ἵσως, μά..."

—Ἡ Μίρκα μου δὲν εἶνε σκύλλος! φώναξε δὲ ούπολοχαγός Ντούμπωφ κατάπληκτος. Κνάπτ, τί ἔπαθες; Ἡ Μίρκα δὲν εἶνε σκύλλος; Χά, χά!... Τὶ εἶνε λοιπόν, κατὰ τὴ γνώμη σου; Σκύλλα; Χά... χά!... Εἶσαι πολὺ χαριτωμένος, ἀλήθεια, ποὺ δέγιος ξέρεις νὰ ξεχωρίσης ἔνα σκύλλο ἀπὸ μιὰ σκύλλα!..."

—Μου μιλᾶς σὰν νᾶμουν στραβός ή παιδί! Εἶκανε δὲ Κνάπτς, πρυσθεβλημένος. Φυσικά, εἶνε σκύλλα..

—Συγγνώμην... Μὰ θὰ μου πῆς ἵσως τώρα πώς κι' ἔγω εἰμαι κυρίω! "Α! Κνάπτς, Κνάπτ! Κρίμα ποὺ ἔχεις δίπλωμα τοῦ Πολυτεχνείου!" Ο-χι, ψυχούλα μου, ἡ Μίρκα εἶνε ἔνας ἀληθινὸς μολοσσός καθαρόαιμος... Κι' ἔσυ λέξ πώς δὲν εἶνε σκύλλος... Χά, χαά!..."

—Συγχώρεσέ με, Ντούμπωφ... Μὰ ἐπίτρεψέ μου νὰ σοῦ πῶ ὅτι μὲ παίρνεις γιὰ ἡλίθιο... Αὐτὸ εἶνε προσβλητικὸ γιὰ μένα...

—Ἀφοῦ δὲν τὸ θέλεις τὸ σκύλλι, τί νὰ σοῦ πῶ;... "Ο Διάσθλος νὰ σὲ πάρη... Μὴ τὸ ἀγοράζεις..." "Ο, τι καὶ νὰ σοῦ πῶ, δὲν μπορῶ νὰ σὲ πείσω!... Σὲ λίγο θὰ μου πῆς πώς ἡ Μίρκα δὲν ἔχει οὐρά, μὰ κέρατα... Μήν τὴν παίρνεις!..." "Αφησέ την... Ἐγώ ήθελα νὰ σοῦ τὴν πουλήσω γιὰ νὰ σ' ἔξυπηρετήσω..."

Καὶ, γυρίζοντας πρὸς τὴν ἀνοιχτὴ πόρτα τοῦ δωματίου, φώναξε:

—Βαχραμέγιεφ, κονιάκ!...

—"Η δροντινάντσα τοῦ ἀξιωματικοῦ ἔφερε καὶ πάλι κονιάκ. Οἱ δυὸι φίλοι γέμισαν τὰ πυτήρια τους καὶ ἀρχισαν νὰ ὀνειροπολοῦν.

Πέρασε μισή ώρα, κατὰ τὴ διάρκεια τῆς δποίας κανένας τους δὲν ἄνοιξε τὸ στόμα του γιὰ νὰ πῆ μιὰ λέξι.

—Κι' ἀν ἀκόμα ἥταν σκύλλα! εἶπε ἀξαφνα δὲ Ντούμπωφ, διυκτόποντας τὴ σιωπὴ καὶ κυττάζοντας μὲ βλέμμα θολὸ τὴν μποτίλια τοῦ κονιάκ. 'Ωραίο κι' αὐτό... Μήπως θάξιζε λιγώτερο, γιατὶ εἶνε σκύλλα;... Θὰ γεννοῦσε κουταβάκια καὶ κάθε κουτάβι θὰ πουλιόταν πενήντα ρούθλια... Καθένας θὰ τὰ ἀγόραζε εὐχαρίστως... Δέν ξέρω γιατὶ ἀγαπᾶς τόσο τοὺς σκύλλους! 'Η σκύλλας ἀξίζουν ἔκαστο φορὲς περισσότερο... Τὰ θηλυκὰ σκύλλια

νοιώθουν θαθύτερα τὴν εὐγνωμοσύνη καὶ τὴν ἀφοσίωσι... "Ελα, ἀφοῦ δὲν σοῦ ἀρέσουν τόσο τὰ θηλυκά, θὰ ύποχωρήσω κι' ἔγω στὸ ζήτημα τῆς, τιμῆς... Θέλω, βλέπεις, νὰ μὴ σοῦ χαλάσω τὸ χατῆρι... Πάρε τὴ Μίρκα γιὰ εἰκοσιπέντε ρούθλια..."

‘Ο Κνάπτς κύτταξε τὸν συνάδελφό του κι' ἔπειτα τοῦ ἀπάντησε:

—"Οχι, ἀγαπητέ μου... Δὲν θᾶδινα γιὰ τὴ Μίρκα. οὔτε ἔνα καπίκι... Εν πρωτοῖς, δὲν ἔχω ἀνάγκη ἀπὸ σκύλλι καὶ δεύτερον δὲν ἔχω χρηματα..."

—Θὰ ἔπρεπε νὰ μου τὸ πῆς αὐτὸ νωρίτερα... "Εκανε δὲ Ντούμπωφ δυσαρεστημένος.

—"Επειτα, γυρίζοντας πρὸς τὸ σκύλλο του, μούγκρισε:

—Μίρκα, πήγαινε νὰ κοιμηθῆς... Οὕτο, βρωμόσκυλλο!

Σὲ λίγο ἡ δροντινάντσα τοῦ Ντούμπωφ σερβίρισε στοὺς φίλους αὐγὰ τηγανητά. "Αρχισαν νὰ τρώνε καὶ οἱ δυὸι καὶ καθάρισαν τὰ πιάτα τους χωρίς νὰ ποῦν οὔτε μιὰ λέξι.

—Κνάπτς, εἶπε ἀξαφνα ὁ ύπολοχαγός, σκουπίζοντας μὲ τὴν πετσέτα του τὸ στόμα του, εἰσαὶ καλὸς καὶ τίμιος φίλος!... Καὶ ξέρεις, λυπάμαι νὰ σ' ἀφήσω νὰ φύγησης ἔτσι... ποὺ διάσθολος νὰ μὲ πάρη!... Νά, πάρε τὴ σκύλλα ἔτσι! Σοῦ τὴ χαρίζω..."

—Καὶ ποῦ θὰ τὴ βάλω, ἀγαπητέ μου; έκανε δὲ Κνάπτς, ἀναστενάζοντας. Ποιός θὰ τὴν περιποιηθῆ...

—Τότε ἀς μὴν μιλήσουμε πειὰ γι' αὐτὸ τὸ ζήτημα!... "Ἄς μὴ μιλήσουμε πειά!... Μὰ ποῦ πᾶς, φίλε μου;... Κιθησε... Εἶνε νωρίς ἀκόμα..."

—Ο Κνάπτς εἶχε σηκωθῆ. Τεντώθηκε μερικὲς στιγμὲς κι' ὅστερυ πήρε τὸ πηλήκιο του...

—Χασμουρήθηκε καὶ εἶπε:

—"Εἶνε ώρα νὰ φύγω... Γειά σου!..."

—Περίμενε λοιπὸν νὰ συνάντησε τὸν πηλήκιο τοῦ Ντούμπωφ καὶ σηκώθηκε κι' αὐτός.

—Ο Ντούμπωφ κι' διάσθολος φόρεσαν τοὺς μανδύες τους καὶ βγήκαν ἀπὸ τὸ σπίτι.

—Προχώρησαν στὸ δρόμο καὶ ἔκαναν καμμιάς ἐκατοστὴ βήματα σιωπηλοί.

—"Εξαφνα, δὲ Ντούμπωφ εἶπε, διακόπτοντας τὴ σιωπὴ:

—"Αλήθεια, δὲν ξέρεις κανένα ποὺ νὰ τὸ δώσω αὐτὴ τὴ σκύλλα; Δὲν ἔχεις κανένα φίλο ποὺ νὰ χρειάζεται σκύλλι; 'Η Μίρκα, καθώς θὰ είδες, εἶνε καλή, ἀπὸ ράτσα... μά... δὲν ξέρω τὶ νὰ τὴν κάνω... δὲν μου χρειάζεται..."

—Δὲν ξέρω κανένα, φίλε μου... ἀπάντησε δὲ Κνάπτς. Εἶμαι νεοφερμένος σ' αὐτὸ τὸ μέρος, ὅπως ξέρεις καὶ δὲν ἔχω ἄλλο φίλο ἀπὸ σένα!..."

—"Ως τὸ σπίτι του Κνάπτς, οἱ δυὸι φίλοι δὲν είπουν λέξι..."

—Τέλος, καθώς διάσθολος ἔσφιξε τὸ χέρι τοῦ φίλου του καὶ ἀνοιξε τὴν πόρτα τῆς κατοικίας του, δὲ Ντούμπωφ ξερόβηξε καὶ εἶπε δειλά:

—Μήπως ξέρης ἀν ύπάρχη μπόγιας ἔδω ποὺ νὰ παίρνῃ τὰ σκύλλια;

—Φαντάζομαι πῶς θὰ ύπάρχη... Μὰ δὲν μπορῶ νὰ σοῦ πῶ ἀκριβῶς...

—Ο Ντούμπωφ ἔμεινε μιὰ σιωπὴ σιωπηλὸς κι' ἔπειτα εἶπε:

—Θὰ στείλω αὐρίο τὴν δροντινάντσα μου γιὰ νὰ μάθη ἀν ύπαρχη μπόγιας ἔδω... Κι' ἀν ύπάρχη, θὰ τοῦ στείλω τὴ Μίρκα. 'Ο Διάσθολος νὰ τὴν πάρῃ: ἀς τὴ γδάρουν... Εἶνε ἔνα συχαμερό σκύλλι! "Ενα βρωμόσκυλλο! Δὲν φτάνει ποὺ γεμίζει ἀκαθαρσίες τὶς κάμαρες, μὰ χθὲς μπῆκε στὴν κουζίνα κι' ἔφαγε ὅλο τὸ κρέας... Νά, ἥταν τούλαχιστον ἀπὸ καλὴ ράτσα... Μὰ ένας Διάσθολος ξέρει τὶ εἶνε... 'Ο πατέρας της ἥταν τσοπανόσκυλλο καὶ ή μάνα της γουρούνα!... Καληνύχτα!..."

—Καληνύχτα! εἶπε δὲ Κνάπτς.

—Η πόρτα ξανάκλεισε πίσω του καὶ δὲ Ντούμπωφ ἔμεινε μόνος.

—Ναί, θὰ τὴ στείλω στὸ μπόγια, εἶπε. Κι' ἀν δὲν ύπάρχη μπόγιας ἔδω, θὰ τὴν πνίξω στὸ ποτάμι...

ANT. ΤΣΕΧΩΦ

ΓΝΩΜΙΚΑ

Σήμερα πρωτογνωρίζονται δυὸι ύπαρξεις. 'Επὶ τρεῖς ἔθνομας, ἀλληλοεκτιμοῦνται κι' ἀλληλοσπουδάζονται. 'Επὶ τρεῖς μῆνες, ἀλληλοαγαπῶνται. 'Επὶ τρία χρόνια, ἀλληλογκρινιάζουν. 'Επὶ τριάντα χρόνια ἀλληλοανέχονται. Καὶ... τὰ παιδιά τους, ξαναρχίζουν τὸ ἴδιο ἀκριβῶς τροπάριο!

Ταΐν

